

УКРАЇНА

◆ Написали Сергій Жуков, Марія Тахтаулова ◆ Намалювала Женя Миронюк ◆

ВІД ПЕРВІСНИХ ЧАСІВ

УКРАЇЇНА

ДО СЬОГОДЕННЯ

ЗМІСТ

4 Вступ	24 Доба героїчних морських походів
6 Перші люди на українських землях	25 Людина та церква
8 Трипільці і давні греки	26 Хмельниччина: боротьба за козацьку державу
9 Кочовики Степу	28 Гетьманські часи
10 Як жили давні слов'яни	29 Згасання козацької держави
12 Великі князі київські	30 Україна у складі двох імперій
14 Християнство на Русі	32 Народження української нації
16 Перше українське королівство	34 Перша світова війна і Українська революція
17 Монгольська навала	36 Лідери Української революції
18 Литовська доба: часи лицарської звитяги	37 Війна за незалежність
19 Річ Посполита — держава виборних королів	38 Що коїли більшовики в Україні
20 Середньовічне місто	40 Україна та українці у Другій світовій війні
22 Кримське ханство та його володарі	
23 Лицарі Дикого Поля	

- 42** Життя в радянській Україні
- 44** Як Україна здобула незалежність
- 46** Сучасна Україна та її досягнення
- 48** Революції незалежної України
- 50** Державні символи України
- 52** «Вся давність і обнова — українська мова»
- 54** Витоки української літератури
- 55** Хто такий Тарас Шевченко
- 56** Майстри слова
- 58** Музика й пісні
- 60** Театральне життя
- 62** Українське кіно
- 64** Винаходи та відкриття
- 66** Живопис
- 68** Шедеври архітектури
- 70** Палаці та неприступні фортеці
- 72** Українська скульптура
- 73** Футбол — гра мільйонів
- 74** Видатні спортсмени
- 75** Олімпійські ігри
- 76** Про гроші
- 78** Гайда за враженнями!
- 79** Сім чудес України
- 80** Міфічні істоти
- 82** Свята та пам'ятні дні
- 84** Українська писанка
- 86** Традиційна українська кухня
- 88** Традиційний одяг
- 90** Україна — наш спільний дім
- 92** Коли вони жили
- 94** Словник

ВСТУП

Колись давно, коли не існувало ані міст, ані держав, ані книжок, ані смартфонів, ані паперу, ані пластику...

Гаразд, ми так довго можемо перелічувати. Просто: колись дуже давно на території сучасної України оселилися перші люди, і саме відтоді починаються події книжки, яку ти тримаєш у руках. А закінчуються вони зовсім нещодавно — у 2021 році, коли ця книжка побачила світ.

Якби ми захотіли дуже ретельно й прискіпливо описати ВСЕ, що відомо історикам про цей відрізок часу, однієї книжки, навіть найтовстішої, виявилось б замало. Існує величезна кількість артефактів, історичних розвідок, наукових праць, архівних документів... Навіть у шкільних підручниках, що розкривають значно менші періоди та мають значно менше картинок і більше сухих дат, описано далеко не все. Але ми переслідували іншу мету.

Ми мріяли написати історію, яку буде цікаво читати і дітям, і дорослим. Історію, у якій важливі не стільки дати чи роки народження, скільки причини й наслідки важливих подій, що докорінно змінювали життя наших предків і вплинули на те, ким ми, українці, є сьогодні.

Щоб підготувати таку книжку, нам знадобилося не багато й не мало:

- двоє досвідчених і закоханих в історію авторів, які вміють сказати складні речі простими словами,
- талановита ілюстраторка, здатна оживити кожне їхнє слово.

Разом ми розпочали роботу, що тривала понад два роки. Ще десятки людей (дизайнерки, редакторки, коректорки та ін.) доклали своїх зусиль, щоб книжка «Україна. Від первісних часів до сьогодні» вийшла саме такою, якою ти можеш її бачити: яскравою, зрозумілою, наповненою та живою.

Під час читання тебе переповнюватимуть різні емоції: від радості за перемоги до суму, адже деякі історичні події мали прикрі наслідки як для окремих людей, так і для всієї нашої країни. Проте ми віримо, що коли ти здолаєш цей шлях у 96 сторінок, усередині тебе залишиться тільки тепле відчуття гордості за те, що твій дім — Україна.

З любов'ю — команда видавництва «Ранок»

Цю книжку для тебе написали двоє істориків з Харкова. Колись вони разом училися в університеті й навіть сиділи за однією партою.

Марія Тахталова — історикиня, кандидатка історичних наук, начальниця Північно-Східного міжрегіонального відділу Українського інституту національної пам'яті, авторка понад 25 наукових і науково-популярних публікацій. Вона любить ранкову каву з корицею і квіти, собак і коней, а також подорожувати і фотографувати. Марія встигла побувати майже в усіх цікавих місцях, про які йдеться в цій книжці.

Сергій Жуков — історик, журналіст, кандидат історичних наук, автор близько 30 наукових робіт. Має 8 років викладацького досвіду. Цікавиться далекими країнами, особливо тими, що розташовані на березі теплих морів чи океанів. Так само, як і Марія, любить собак, а ще — деяких котів. Сергій прочитав силу-силенну книжок і нарешті вирішив написати власну.

ПЕРШІ ЛЮДИ НА УКРАЇНСЬКИХ ЗЕМЛЯХ

Перші люди мешкали в печерах, а пізніше навчилися будувати «хатинки» з кісток і шкір тварин.

Харчувалися вони здебільшого плодами та ягодами, зібраними в лісі.

Перші інструменти виготовляли з каменю: ножі, сокири, скребла.

Винаходами, що значно полегшили полювання, стали лук і стріли.

Використання вогню допомогло людям урізноманітнити харчування, захищатися від холоду та хижаків.

Згодом люди навчилися рибалити, винайшли плоті, почали будувати човни.

Кам'яна Могила — пагорб-святилище первісних людей. Тут вони поклонялися богам та духам предків, здійснювали обряди для вдалого полювання.

Запорізька обл., смт Мирне

У печерах і гротах Кам'яної Могили збереглися малюнки — **петрогліфи**. Первісні митці зображували на стінах тварин, людей і свій улюблений символ — дерево життя, знак родючості та вічності.

Припускають, що у цих лініях приховано первісний календар.

Давні люди любили себе прикрашати. Цим браслетом, знайденим на Чернігівщині, понад 20 000 років! Вони виготовлені з кістки мамонта. Зображений на одному з них звивистий орнамент отримав назву «меандровий». Справжня первісна мода!

Мотика і серп — інструменти землеробів

Понад 6000 років тому сталася справжня революція. Люди навчилися вирощувати їжу самостійно. Вони почали обробляти землю та сіяти насіння їстівних рослин, тобто зайнялися **землеробством**.

Також пращури усвідомили, що не треба вбивати знайдених під час полювання дитинчат звірів. Ті можуть зникати до людей і ставати... **свійськими тваринами**.

Наші пращури також навчилися:

виготовляти тканини та шити одяг

ліпити глиняні горщики для зберігання й приготування їжі

Прадавні люди вірили, що після смерті є життя. Саме тому до могили клали різні речі, якими раніше користувався небіжчик.

Як гадаєш, ким був цей чоловік?

ТРИПІЛЬЦІ І ДАВНІ ГРЕКИ

Про існування трипільців уперше повідомив український археолог **Вікентій Хвойка**. Він знайшов залишки поселення, якому близько 3000 років, у селищі Трипілля, неподалік від Києва.

Трипільці вирощували пшеницю і тримали худобу. Також вони навчилися видобувати мідь, виварювати сіль і навіть зводити двоповерхові будинки.

Гайда мандрувати!

Трипільці перші на території України почали користуватися колесом.

А ще вони створювали майстерні вироби з глини. Їхній посуд та фігурки вражають своїми розписами.

Давні греки навчили світ будувати гарні міцні споруди. А у твоєму місті є будівля зі схожими колонами?

Ольвія (гирло р. Південний Буг)

Керкінітида (Євпаторія)

Херсонес (Севастополь)

Феодосія

Пантікапей (Керч)

Давні греки з'явилися на узбережжі Чорного моря та в Криму близько 2600 років тому. Вони привезли із собою виноградну лозу і навчили місцевих мешканців робити вино.

Час в історії поділяється на дві частини: той, що був до нашої ери, і час нашої ери. Наша ера (н. е.) починається від народження Ісуса Христа.

Кінець безкоштовного уривку. Щоби читати далі, придбайте,
будь ласка, повну версію книги.